

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“. Upravnistvu naj se blagovelično pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Grof Andrassy in bolgarsko združenje.

Nihče drugi, kakor grof Julij Andrassy, ki je delal pri Berlinskem dogovoru in kateremu je jasna diplomatska zgodovina Balkana iz polupretkelega časa, izustil je zadnji ponedeljek svoje mnenje k vročemu vprašanju na Balkanu, zlasti pa k zjedinenju Bolgarske z Vzhodno Rumelijo. Kraj in čas, v katerem je govoril preizkušeni diplomat nesta bila umestna in zastran tega se od ust do ust, iz časnika v časnik prenaša desetero vprašanj, katera bi rada dosegla pojasnilo o vnanjem povodu, o osebnem nagibu Andrassyjeve interpelacije v gorenjej zbornici ogerski. Zakaj grof ni nastopil, ni svojega stališča poudarjal v delegacijah, kadar je vnanjega ministra imel pred sabo, ko je bolgarsko-rumeljsko vprašanje bilo še na diplomatski poti, ko je zjedinenju bolgarskemu pretela večja nevarnost, največja pač od srbske (avstrijske) strani? Povedati moramo že tu, da se je grof Andrassy v svojem ponedeljskem govoru pokazal starega in logičnega prijatelja bolgarskemu združenju in da je zato molčanje njegovo ob času delegacij tem nerazumniše, ker je to rajši sedaj storil v ogerski gorenjej zbornici, ki se odlikuje po svoji politični mlačnosti in zaspanosti, ter se je pri tem s svojo inter-

pelacijo obrnil k ministerskemu predsedniku Kolomanu Tiszi. Ni čuda tedaj, da sedaj javno mnenje stika za razlogi Andrassyjevega „ex tempore“ in da je že uganilo, da je kritika ob enem program bodočega našega vnanjega ministra — grofa Julija Andrassyja.

Mi ne bomo preiskavali, kakšni osobni nameni so vladali Andrassyja pri ponedeljski interpelaciji, niti, v koliko bodo ti nameni tudi doseženi. Poglavitno nam je vsebina njegove interpelacije.

Grof Andrassy svari, da bi se Bolgarska z Vzhodno Rumelijo združila, kakor se za resnico jemlje, na podlagi „personalne unije“, tako da bi knez bolgarski bil od sultana imenovani guverner Rumelije. Po takem združenju bi se odnošaji Bolgarov do Turčije nič ne zboljšali, bi ne postali stanovitniši, marveč bi prejšnje kočljive razmere dobile novo gradivo za prevratne spletke, za nemir, ki bi vedno vzbujal Evropo. Knez kot guverner bi moral poklicati na pomoč turške čete, ako bi se bolgarski narod z nova vzdignil in se še tesnejše združiti hotel. Bolgari ne marajo več nositi turškega suzerenstva in če bode knez bolgarski hotel biti zavoljo oportunitete turški vazal, silil ga bode v samostojnost sam narod njegov. Knez bode dober sosed Turčiji, ako bode Bolgarska nezavisna; knez-suzeren pa ne more biti dober sosed, še manj pa zanesljiv guverner. Ako se ustanovi „personalna unija“, ne bode konec prevratnih idej, a kot guverner bo knez prevrat lahko podpiral, ker bo imel moč za to. Za nemir na Balkanu, za navskrižja mej evropskimi velemočmi bodo tako odprti novi viri. Vzhodna Rumelija se taka, kakor jo je napravil Berolinski dogovor, ne more vzdržati. To misel je Andrassy imel že na kongresu in hotel je, da bi na mestu Bolgarske po osnovi San-Štefanske pogodbe kongres označil manjšo bolgarsko državo z naravnimi mejami, „ostalo pa, kar bi bilo potreba za varstvo Turčije, naj bi se Turčiji „sans phrase“ dodelilo“. Ko je Andrassy videl, da sta v tej stvari Rusija in Anglija že dogovorjeni, ni več zastopal svoje misli, temveč je gledal, da Turčiji v Vzhodno Rumelijo ostane kolikor največ potov odprtih. Turčija svojih pravic ni uporabljala. Rumelija je le na papirji bila tuška provincija, v resnici pa ne. Tako je prišlo, da se je Rumelija združila z bolgarsko kneževino v štiriindvajsetih urah. Avstrije naloga torej ne more biti, da bi zavirala združenje, da

bi se poganjala za „status quo ante“, nego doseza naj rešitev takšno, katera bode trajna in stanovita.

Predsednik Tisza, iz katerega je govoril vnanji minister grof Kalnoky, dal je na Andrassyjevo interpelacijo kratek odgovor brez stvarne vsebine. Grofa Andrassyja ni mogel potolažiti s pojasnilom, kakšno stališče Dunajski kabinet zastopa nasproti baje nameravani „personalni uniji“ Bolgarske z Rumelijo.

Ali mi smo zopet jedenkrat čuli madjarskega grofa diplomatsko modrost. Z močno logiko nas je uveril o neprilikah, ki bi jih imela „personalna unija“ Bolgarov, že smo mu voljni izreči hvaležno priznanje, da bi on rad Bolgarom dal več, kakor si tačas sami želijo, namreč celo realno unijo. Mi simpatizujemo z bolgarskim narodom, ki tako pogumno zastopa prepričanje o narodnem svojem poklici in mrzi nam vsako vedenje, katero ta narod ovira v njegovih pravičnih težnjah.

Toda vselej bomo simpatičen glas za Bolgare dvomovito analizovali, kadar prihaja od protislovanške, madjarske strani. Tako tudi sedaj, ko Bolgarom svojo naklonjenost kaže grof Andrassy. Realna unija je sigurno boljši od personalne, ako se govori o zjedinenju jednoličnega naroda. Z realno unijo bi se bolgarska država osamosvojila in okrepčala. Toda, ako mi v tem vidimo moč jednega slovanškega naroda. Madjarska politika vidi v takem bolgarskem zjedinenju poleno, ki bode tolklo ob ruska kolena, kadar bi se hotela pomakniti proti Carigradu. Močan in samosvesten bolgarski živelj v svoji državi bode najboljša trdnjava proti ruskemu natisu na Balkan, v obližje vitežkih Madjarov. To je morebiti blodnja, a v tej blodnji ne živi le grof Andrassy, nego tudi lord Salisbury in po tej blodnji ravna se vsa orijentalna politika glede na Balkan, po vnanjem soditi. Ker je grof Kalnoky vnanji minister države, katera skuša z Rusijo hoditi po jedni stezi, zato meni prejšnji vnanji minister, da bode Avstrija preveč delikatna z Rusijo in da v realno unijo ne bo dovolila proti volji Rusije. Prijateljstvo avstrijsko-rusko bode Madjare in iz teh bolečin izvira interpelacija grofa Andrassyja, ne pa iz simpatij do Bolgarov. To je pravo madjarsko zlató.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji, 28. januarja.

Poslanci so se vrnili, danes se je zopet otvorilo državnozbornsko poslopje. Ne da se tajiti, mo-

LISTEK.

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman.

Spisal Charles Nodier, poslovenil Jos. Kržišnik.)

(Dalje.)

VII.

Videla me bodeš še jedenkrat v tej podobi, in tist dan bode poslednji.

Ta razgovor ni ostavil preglobokih utisov v Toničinem duhu. Ker se je Lotarjevo ime nagosto omenjalo v krogih, v katere jo je uvela sestra, spomnila se je vselej, kadar ga je čula, onih čudnih in nenavadnih mnenij, katera jima je bil razlagal Matej; a to je bilo samo mimogredoče vzniranje in sramovala bi se bila, udati se mu. Razmišljajočo v prvem trenutju o vtisi, kateri jej je vtisnolono ono pripovedovanje, užalilo jo je, da si ni mogla ustvariti o Lotarji trdnega in varnega soda;

toda nje nprav ni bil tak, da bi se bila bavila dolgo časa z brezuspešnim ugibanjem o stvarih, dirnovših se je toliko rahlo. Čim silnejše so objemala nje čuvstvo bližnjo okolico, tem menj so jih mikale nezane stvari.

Kar se razleti nekega dne po Benetkah govorica, da je Lotar prišel in to govorico je navdušeno veselje radostnega naroda brzo potrjevalo in širilo, da je dospela naglo do Toničinih ušes. Baš tist dan imela je iti z gospo Albertovo v neko družbo, sestavljeno z večine iz same inostrane gospode, katero so privabile v Benetke pustne veselice; shajala se je sedaj ter sedaj, da se je zabavala z godbo.

Jedva prideta naši sestri tja, ko naznani sluga gospoda Lotarja. Hipno gibanje začudenja in vzradovanja preveje društvo ter vzruja osobito gospo Albertovo, katero so vse nenavadne ideje zelo lahko zanimale. Zdelo se jej je, da nje čuvstvo napoveduje srečo in ker so se vse nje misli sukale okolo Tonice, stisnola jej je naglo roko, ne da bi prav za prav vedela, kaj naj bi to značilo. Tonico je

ta novica drugače dirnola; nekaka groza jej je zožila srce, ker se je vspomnila, slišavši Lotarjevo ime, nekaterih vznemirljivih in strašnih okolištin, katere jej je vzbudilo pripovedovanje starega upravitelja. Nekaj časa se celo ni osmelila, upreti oči vanj, a potem ga je videla razložno, ker je bil blizu nje ter jo je, če se ni motila, baš opazoval, ko se je ona vanj ozrla. V istem trenutju obrnola je svoje oči strani, a vender jih ni ustavila na nobenej drugej stvari. Opiraje se ob starinsko mramorno vazo, v katerej so cvele cvetice, pretvarjala se je, kakor bi se zanimala za jako malo zabaven razgovor, da bi tem laže obračala svojo pozornost drugam. Gledajoč ga, preletalo je Tonico čuvstvo, kakeršno ni dotle še nikoli čutila; zdelo se jej je povse neznano in novo. To ni bila več groza; nič bolj ni bilo podobno onemu čuvstvu, kakeršno si je mislila, da ga obudi prvo rajanje ljubezni; bilo je nekaj nedoločnega, negotovega, temnega, sodržavalo je nekaj spomin, nekake sanje ali nekako prijetanje mrzlice. Prsi so se jej siloma dvigale, udje se jej tresli, oči kalile, nedopovedna medloba jo je

numentalna zgradba mojstra Hansena okrasila se je tekom zadnjih mesecev v marsikaterem oziru. Zlasti je omenjati prelepih fresk, s katerimi je Eisenmengerjev čopič ozaljšal veliko dvorano. Tudi uhodni prostori odičeni so s kipi, kateri nam predstavljajo mitologična božanstva.

Prva seja je bila, to se je poznalo na marsikaterem praznem sedeži. Levica sicer bila je zbrana skoro v polnem številu. Tam, kjer so zbrani pristali „der schärferen Tonart“, na skrajni levi gladil je silni Knotz svoje velikanske rudeče brke, in iz gostega krdela njegovih privržencev svetil se je rujavi oguljeni baržun in rudečkasti nos poslanca Pernerstorfa. Le Herbst si pogrešal mej levičarji, zdravje mu baje še ne dopušča, da bi se udeležil parlamentarnega gibanja.

Mnogo več praznote zapazil si mej desnico. Starega Groholskega, izkušenega voditelja poljske delegacije, si zaman iskal mej njegovimi rojaci, Dalmatincev sploh ni bilo nobenega, Rumuni iz Bukovine zastopani so bili jedino po novoizvoljenem poslancu Zotti in tudi mej Slovenci manjkalo je tega in onega. Z jedne strani zadrževala jih je velika daljava, z druge so pač znali, da prva seja po tako dolgem počitku običajno ni zanimiva. In niso se varali.

Predsednik dr. Smolka otvorivši sejo, spominal se je s srčnimi besedami treh kolegov, katere je od zadnjega zasedanja sem pobrala nemila smrt. Potem pozval je z nova izvoljene na obljubo; zapisnikar prečita dotično formulo, in ustopivši članovi državne zbornice, mej njimi prof. Šuklje, store svojo obljubo, vsak v svojem rodnom jeziku. Na to se prebere dolga vrsta peticij, večina izmej njih izvira od učiteljev raznih srednjih šol, kateri se potezajo za to, da bi se profesorjem odmerila ista glavinska plača, kakor na Dunaji ter da bi se uvrstili po dosluženih 15 letih v VIII. dijetni razred. Ko so bile te formalnosti pri kraju, vzdigne se grof Taaffe ter predstavi novoimenovanega naučnega ministra pl. Gautscha. To vam je mož sicer mladostnega obraza, a vender ne bi nihče mislil, da šteje stoprav 34 let. Lasje njegovi so namreč že popolnem osiveli. Rasti je visoke, elegantne postave, v svojem postopanju in kretanju kaže se moza, kateri svet pozna in je vajen, sukati se po polizkih parketih. Prvi vnani utis ni napačen, ali če se vprašamo, česa se je nam Slovincem nadejati od njega, bode-li uresničil naše želje in težnje, ali jo bode ukrenil po izvoženem tiru svojega prednika, — potem se zastoj oziramo po kakem simptomu, s kojim bi se dala rešiti ta uganjka. Treba tedaj potrpežljivosti in — opreznosti, — qui vivra, verra!

Drugi zanimivih momentov prva seja ni imela. Keil utemeljeval je svoj samostojni predlog, potem se je oglašil Dunajski demokrat Kreuzig, da priporoča svoj nasvet, po katerem naj se propadla stranka v bagatelnem obravnavanju oprosti stroškov za nasprotnega odvetnika. Kreuzigov predlog meri vsekakako na to, da se odpravi neka nedostanost. Lehko se namreč pripeti, da troški bagatelne obravnave silno narastejo, ako se je namreč protivnik posluževal lokavega odvetaika. Prave razmere potem ni več mej malostnim predmetom pravde in mej neprimernimi prizadetimi troški. Stvar se tedaj dá diskutirati, ali sprožil jo je Dunajski demokrat, tedaj — dejali so levičarji — le po njem! S strani

vso prevzela. Zaman je izkušala oprostiti se tega mamila; nje napor so je še večali. Čula je o nepremožnej otrplosti zablodivšega potnika, katerega kača boa vzdrveni z jednim pogledom v ameriških gozdih; o vrtinci, zajemšem pastirja, kateri pride, sledeč svoje koze, do vrhunca kakega velikanskega Planinskega grebena, da ga preslepi v trenutji krožno vrtenje brezen, dozdevajoč se njegovej domišljiji kakor bi bila čarovno zrcalo, ter zastrmoglavi radovoljen v strašne njih globine, ker ne more se ustavljati tajnej sili, burečej ga ter mikajočej. Nekaj podobnega in baš tako nerazložnega čuvstvovala je ona, nekaj nežnega in mrzkega, kar je osupnolo, odbijalo, kar je vabilo ter pojilo nje srce; tresla se je. To trepetanje jej je bilo dovolj običajno ter ni plašilo gospe Albertove; vendar je žurila Tonico, da bi šli, in Tonica je tega želela. Poskusila je vstati, toda omahnola je, sela nazaj ter se nasmejnola gospe Albertovej; ita je mislila, da naznanja ta smehljaj, da bi rada še ostala. Lotar se ni premaknil z mesta.

(Dalje prih.)

nemškega kluba dvigne se Strache ter „mit hohler Grabesstimme“ jame perorirati proti predlagatelju, očitajoč mu, da nemško-narodnih motivov pogreša v njegovem nasvetu. Napadanemu tovarišu priskoči dr. Kronawetter, a tudi mojster Kreuzig sam je pokazal, da ne pride tako z lepa v zadrego in kar naravnost se je odrezal severočeskemu tovarišu, da v obrtnih vprašanjih ne gleda na narodnost, temveč jedino le na stvar. Predlog njegov se je potem izročil justičnemu, drug nasvet, kojega je česki poslanec Wiedersperg stavil glede prostovoljcev medicinarjev, brambovskemu odseku.

Seja se je zaključila ob 2. popoldne. Prihodnja seja bode v ponedeljek. Na dnevnem redu so večinoma le prva branja.

Deželni zbor kranjski.

(XIII. seja dne 13. januarja 1886.)

(Dalje.)

Poslanec Šuklje poroča v imenu finančnega odseka in nasvetuje:

Šolskima ravnateljicama na Ljubljanskih mestnih dekliških šolah zviša se plača s 1. oktobrom na 700 gld; plača učiteljic, podučiteljic in pomožnih učiteljev ostanejo v sedanjih zneskih. V razbremenjenju normalnošolskega zaklada pozivlje se c. kr. deželni šolski svet, da nastavi na Ljubljanskih mestnih dekliških šolah odslej tudi podučiteljice z letnimi 70% najmanjše učiteljske plače Ljubljanske, v onem razmerji, katero je dovoljeno po § 13 drž. šolskega zakona dne 14. maja 1869.

O teh predlogih finančnega odseka vnela se je jako obširna debata, katera ima kolikor toliko le bolj lokalni pomen.

Ugovarjal je drugemu nasvetu in sploh motivaciji deželni predsednik baron Winkler, da deželni šolski svet ni protipostavno ravnal, odločivši, da ni treba na Ljubljanskih ljudskih šolah podučiteljic. V Ljubljani je treba najsposobnejših močij in te morajo biti boljše plačane nego učiteljice na deželi. Ljubljana tudi plačuje za normalnošolski zaklad največ davkov, tedaj je pač umestno, da so učiteljice primerno dobro plačane. Deželni predsednik se potem spušča v polemiko s poročevalcem profesorjem Šuklje-jem, ki pa je za naše bralce irelevantne važnosti.

Poslanec Grasselli gorko priporoča, naj bi plače Ljubljanskih učiteljic povišale in zahvaljuje se g. deželnemu predsedniku baronu Winkler-ju, da se je tako gorko potegnil za Ljubljanske učiteljice. Govornik polemizuje potem s poročevalcem, češ, da je v mestnem zboru govoril in poročal drugače nego v deželnem zboru. V Ljubljani, v stolnem mestu, bilo bi pač umestno, da se učiteljice najboljše plačujejo, vsaj to ne bode prizadelo mnogo stroškov normalnošolskemu zakladu. Vsaj prihajajo v mesto vendar le najboljše moči. Zmirom se v poročilu finančnega odseka naglašja, koliko denarnih skrbij je normalni šolski zaklad prevzel za šolstvo v Ljubljani, a pozablja se povedati, koliko je došlo temu zakladu tudi koristi od Ljubljanskega mesta.

Konečno nasvetuje, naj bi se vzprejel sledeči predlog: „Za ostalo učiteljsko osebje na dekliških ljudskih šolah Ljubljanskih je v proračun normalnošolskega zaklada za leto 1886 postaviti ono svoto, katera zanje odpada po določenih c. kr. deželnega šolskega sveta iz dne 19. novembra 1885.

Poročevalec profesor Šuklje brani nasvete finančnega odseka mej drugim rekoč, da je kot poročevalec mestnega šolskega odseka res menil, odpraviti podučiteljice, ko se je povišala plača mestnim učiteljem. Tega pa ni nikdar nameraval, da bi bile plače učiteljev in učiteljic jednake. Takrat je še le malo poznal ljudsko šolstvo, a čuditi se mora, da g. župan Grasselli tedaj ni povzdignil glasu za učiteljice. Omeniti je treba, da je bila tedanja večina mestnega zbora le za boljše plače učiteljev, nikakor pa ne za boljše plače učiteljic in ves napor njegove stranke, katera je hotela povišanje plač mestnih ljudskih učiteljev, bil bi zaman, da bi se isto zahtevalo tudi za učiteljice. Govornik polemizuje potem s c. kr. deželnim šolskim svetom in pravi nadalje, da že ozir na druge učiteljice na deželi ne dovoljuje, da bi se dala večja plača učiteljicam v Ljubljani. Najboljša učiteljica na deželi ima 500 gld. plače, v Ljubljani pa naj bi imela 600 gld., razen tega pa še petletnih doklad 60 gld. Ako bi se potrdilo nasvetovanemu predlogu, demoralizovalo, bi se vse ljudsko učiteljstvo na Kranjskem. Postava iz l. 1873 sicer določuje, naj bi bile

plače učiteljev in učiteljic jednake, a to ne sme veljati in takemu načinu plač ne bode govornik nikdar pritrjeval. (Pohvala mnogih učiteljev prisotnih na galeriji.) Učiteljica živi dosti ceneje, ko učitelj, kateri ima skrbeti tudi za rodbino, učiteljice pa se ne smejo močiti. S tega naznačenega stališča bode se tudi predložila nova šolska postava in jako neumestna postavna naredba o tej zadevi nadomestila se bode z umestnejšo. (Dobro.)

Deželni predsednik baron Winkler poprime besedo za fakičen popravek glede nastavljanja podučiteljic in podučiteljic, za kar ima postavno pravico deželni šolski svet in naglašja, da dotična postava veli, da se smejo, a ne da se morajo podučitelji in podučiteljice nastavljati. Poslanec župan Grasselli opomni, da se ni mogel za povišanje plač mestnih podučiteljic potezati, ker je kot župan prvomestnik in ne more posegati v debato. Pri glasovanju se ne vsprejme predlog poslanca gospoda Grasselli-ja (le 10 poslancev glasuje zanj), pač pa se odobre vsi predlogi finančnega odseka.

Poslanec prof. Šuklje poroča v imenu finančnega odseka in nasvetuje:

1. Proračun normalnošolskega zaklada za leto 1886 s potrebsčino 254535 gld. 83 kr.
z zaklado 18815 „ 40 „
in s primanjkljajem 235720 gld. 43 kr.
ali v okrogli svoti 225721 „ — „
se odobri.

2. V pokritje tega primanjkljaja pobirala se bode 1886. leta 10% naklada na celo predpisano svoto vseh neposrednih davkov, tedaj zlasti od rednega zneska z vsemi državnimi prikladami vred pri zemljiškem, pri hišno-razrednem in pri davku od najemščin, pri pridobitini in dohodkarini po vsej deželi. Nedostatek v znesku 97721 gld., kateri se potem še pokaže, naj se pokrije iz deželnega zaklada.

3. Deželnemu odboru se naroča, pridobiti sklepu pod točko 2. Najvišje potrjenje.

4. V označenih podrubrikah „Potrebsčina“ dovoljuje se c. kr. deželnemu šolskemu svetu revirement po dogovoru z deželnim odborom.

5. Dovoljuje se, one potrebsčine normalnošolskega zaklada za leto 1885, katere so nastale vsled veljavnih naredeb deželnega šolskega sveta in deželnega odbora, pokriti iz blagajničnih zastankov leta 1885.

(Dalje prih.)

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Ako zlagamo navedene statistične podatke v računanje, na katero se opira predlog najudanejših podpisane zbornice, pokažejo se sledeče številke škod v goldinarjih za 1000 delavcev, v drugem petletju zavarovanja po avstrijski največini drugega meznega razreda (300 gld.) poleg spomenice avstrijske rudarske obrti za leto 1882, str. 6, onemoglih 675 à 25 odstotkov rente, torej à 75 gl.

dá skupaj 506 gld. 25 kr.
poleg izkaza Dunajske splošne
podporne blagajnice za delavce
in onemogle: 1413 osmrtnih
slučajev à 1/2 od 300 gld. 2119 „ 50 „
7993 dni bolehanja po 90 kr. 6923 „ 70 „
za 1000 delavcev skupaj 9549 gld. 45 kr.
in torej za 1 delavca blizu 9 gold. 55 kr. stroškov.

Po nemškem napovedanji: osmrtnih nezgod 1 1/2‰ in onemoglosti 1 1/4‰ à 25‰ ali 75 gold. v enakem manjšem razmerji se šteje 6 osmrtnih slučajev à 1/2 dá 206 gld. 25 kr.
od 300 gld. dá 900 „ — „
1000 dni bolehanja po 90 kr. 900 „ — „
za 1000 delavcev skupaj 2006 gld. 25 kr.
in za jednega delavca torej blizu 2 gld. stroškov.

Iz tega sledi, da bi moral vsak zavarovanec po obsegu avstrijske statistike v zavarovanje uplačevati 9 gld. 55 kr.; po obsegu statistike nemške države pa bi vsak zavarovanec uplačeval le 2 gld., da bi se pokrivali stroški, ki bi jih imelo vesoljno državno zavarovanje.

Dokazano je da sme poleg statistike nemške države računati za vsacega delavca jeden sam dan boleznin na leto, ako bi jih bilo zavarovanih dva milijona; Dunajska občna podpora blagajnica za delavce in onemogle pa izkazuje za dobo 1870/1884 7.69 dni bolehanja za vsacega delavca na leto ob povprečni udelžitvi 17.740 delavcev.

Računimo torej za slučaj vesoljnega obveznega zavarovanja k večemu tri dni bolehanja — kot po-

Dalje v prilogi.

vpredno število za oba statistična podatka — za delavca na leto, nabere se v petdesetletni zavarovalni dobi zavarovalnine, glavnice in obrestnih obrestij sedmerokrat toliko, kolikoršna je bila zavarovana letna mezda, ako je delavec v tej dobi zavarovalnino tudi uplačeval, kakor kaže pridejano računsko kazalo.

Nabera zavarovalnin, glavnice in obrestnih obrestij v petdesetletni zavarovalni dobi ob 3 dneh bolezni na leto.

Leta zavarovalne dobi	Zavarovalna mezda	5 % na zavarovalnino	Uplačilo za 3 dni bolezni na leto	Letni prebitok			Skupni letni prebitok
				Ostanek od zavarovalnine	4 % obrestna imovina	Imovina iz minolega leta	
1	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	—	—	13 50
2	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	—	13 50	27 50
3	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	1 10	27 50	42 10
4	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	1 69	42 14	57 33
5	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	2 29	57 33	73 12
6	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	2 92	73 12	89 54
7	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	3 58	89 54	106 62
8	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	4 26	106 62	124 38
9	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	4 97	124 38	142 85
10	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	5 71	142 85	162 06
11	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	6 48	162 06	182 04
12	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	7 28	182 04	202 82
13	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	8 11	202 82	224 43
14	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	8 98	224 43	246 91
15	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	9 87	246 91	270 28
16	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	10 81	270 28	294 59
17	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	11 78	294 59	319 87
18	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	12 79	319 87	346 16
19	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	13 85	346 16	373 51
20	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	14 94	373 51	401 95
21	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	16 08	401 95	431 53
22	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	17 26	431 53	462 29
23	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	18 49	462 29	494 28
24	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	19 77	494 28	527 55
25	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	21 10	527 55	562 15
26	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	22 49	562 15	598 14
27	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	23 93	598 14	635 57
28	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	25 42	635 57	674 49
29	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	26 98	674 49	714 97
30	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	28 60	714 97	757 07
31	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	30 28	757 07	800 85
32	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	32 03	800 85	846 38
33	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	33 85	846 38	893 74
34	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	35 75	893 74	942 99
35	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	37 72	942 99	994 21
36	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	39 77	994 21	1047 48
37	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	41 90	1047 48	1102 88
38	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	44 12	1102 88	1160 50
39	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	46 42	1160 50	1220 42
40	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	48 82	1220 42	1282 74
41	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	51 31	1282 74	1347 55
42	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	53 90	1347 55	1414 95
43	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	56 60	1414 95	1485 05
44	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	59 40	1485 05	1557 95
45	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	62 32	1557 95	1633 77
46	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	65 35	1633 77	1712 62
47	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	68 50	1712 62	1794 62
48	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	71 78	1794 62	1879 90
49	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	75 20	1879 90	1968 60
50	11. 100	f. 15.	150 s. f. 1.50	13 50	78 74	1968 60	2060 84

Delavcu, ki bi bil 50 let zavarovan in bi le za 3 bolezni dne na leto stroškov imel, nabralo bi se v tej dobi zavarovalnine, glavnice in obrestnih obrestij gld. 2060 84.

Vse številke tedaj jasno govore, da bi bilo živno obvezno vesoljno zavarovanje vseh delavcev osnovano na podlagi tega predloga.

Sicer je pa ločenje zavarovanja za slučaj bolezni od zavarovanja proti nezgodam, s preskrbljevanjem v starosti ali ne, tudi zaradi tega neugodno, ker se v slučaju neosmrtnosti nezgode le prav redkokrat da določiti, je li dolžnost izplačevanja odškodnine podporni blagajnici za bolne ali pa zavarovanju proti nezgodam. Ako bi se pa vsa zavarovanja združila, take težkoče bi se niti ne pojavljale.

Izvestno se more tudi reči, da bi osnova po državi prirejenega zavarovalnega urada ne bila prav nič težavna, ako bi državni zavarovalni urad, oziroma pokrajinski zavarovalni uradi vsprejeli tudi opravljanje zavarovanja za slučaj bolezni, ker bi se po upravni udeležitvi delavcev in gospodarjev mnogo uprostila ter bi bila cenejša.

Za tako obširno delovanje, kakor bi ga imelo državne zavarovanje, je prosta in točna razvrstitev opravi nepogojno potrebna. Neizbežno potrebna je tedaj tudi tesna in natančna razvrstitev zavarovalnine s stalnimi postavki, ki bi bili toliko viši, kolikor več bi bila nevarščina; naposled bi bilo potrebno tudi zavarovanje po določeni mezdi, oziroma po mezdah razredih. Sicer nimamo zanesljivega merila, po katerem bi se mogli določiti taki postavki; toda resna in trdna volja, naj bi se pričelo s takim ljudomilim delom, našla bi začasno naredbo dovolj opore v sestavljenih statistikah nemške države, avstrijske rudarske obrti, avstrijskega zavarovalnega društva proti nezgodam in več drugih podpornih blagajnic in na podlagi teh bi se dalo vsaj približno pravo zadeti.

(Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 29. januarja.

Veliko hrupa je napravil ukaz **naučnega ministra**, da se mora iz šolskih bibliotek odpraviti knjiga: „Die grossen Schlachtstage aus dem Nationalkämpfe Deutschlands gegen Frankreich im Jahre 1870“. Ta knjiga je bila jako sposobna gojiti velikonemške ideje v srcih avstrijske mladine in jo tako pripraviti za bodočo Veliko Nemčijo, ki naj bi se raztezala do Jadranskega morja. Vsak pravi rodoljub mora biti vesel, da se je ta knjiga odpravila iz naših šolskih knjižnic. Da to našim Velikonemcem ni po volji si lahko mislimo.

Vnanje države.

22. t. m. so makedonski prostovoljci iz oddelka Panice z zastavami in vojaško godbo prišli pred palačo **bolgarskega** kneza in mu napravili veliko ovacijo. Knez prišel je na balkon, zahvalil se je prostovoljcem in svetoval makedonskim vojvodom, da naj skrbijo za mir in red v Makedoniji. Vojvode so se pritoževali, da grški agitatorji ščuvajo narod k ustaji. Vojvode so obljubili vse storiti, da se ohrani red v tej pokrajini. — Ker je na Angleškem konservativno ministerstvo dobilo nezupnico in pride morda Gladstone na krmilo, je upanje, da se bode kmalu vzhodnorumelijsko vprašanje ugodno rešilo. Največja ovira bilo je angleško-rusko nasprotje. Ker je Gladstone prijatelj Rusom in sam priznava, da jim gre prva beseda na Balkanu, se bosta Anglija in Rusija že v tej stvari sporazumeli.

Že vliani sta nekda **Grška** in **Srbija** sklenili pogodbo, po kateri spadajo Melnik, Novi rokop, Strumica, Bitolija, Ihrida in južni breg reke Skunbe do Jadranskega morja v mejo grških, ostalo makedonsko ozemlje pa k ozemlju srbskih interesov. Ti dve državi sta sicer sklenili, da takoj ne bosta skušali prilastiti si teh krajev, ampak bosta z vsemi sredstvi, kolikor jih imata na razpolaganje, ovirali v teh krajih razvoj bolgarstva.

Nevarnost, da **Grki** začno vojno se je vidno povečala, ker je na Angleškem palo konservativno ministerstvo. Angleški liberalci pa simpatizirajo z Grki. Grki so se že bili obrnili do Gladstone, ko so čuli, da Anglija hoče z vso energijo zabranjevati Grkom vojevanje. Gladstone je v svojem pismu na Atenskega župana izrekel nado, da se Grki ne bodo upirali nasvetom velevladi. V ostalem je pa to pismo Grkom v jako prijaznem duhu pisano. Zategadelj bodo Grki vsekako iz njega sklepali, da njim Anglija ne bode nasprotovala, ako začno boj, če njim tudi pomagala ne bode. — Kakor se vidi iz grških oficijoznih listov, hočejo Grki ostati na epiroškeje mihi samo v obrambi, bojevat si pa mislijo v Makedoniji. Seveda v Makedoniji je večina prebivalstva bolgarska in ta pokrajina je za zmeraj za helenstvo izgubljena, ako si jo hitro ne prisvoje.

Rusija hitro nadaljuje grajenje transkaspiske železnice. 13. decembra bila je ta železnica dodelana do Askabada, do konca marca bode pa že do Merva. Potem bode Rusija skušala pregovoriti Angleže, da se zveže ta železnica z indijskimi železnicami, kajti potem bode mogoče priti v 10 do 12 dneh iz Londona v Indijo. Najbrž bodo Angleži v to privolili, ker bode tačas v Angliji skoro gotovo prišel na krmilo Gladstone, ki jako zagovarja pri vsakej priložnosti prijateljstvo z Rusijo. To bode pa tudi mnogo koristilo angleški trgovini.

V **Abesinijo** prišlo je nekda mnogo ruskih kozakov pod vodstvom atamana Nikolaja Jovanoviča. V Asumari so jih Abesinci prijazno vsprejeli. Pri obedu so peli rusko himno. Rusko zastavo pozdravili so Abesinci s 5000 puškinimi streli. Kozaki prinesli so seboj mnogo svetih podob in portretov ruskega carja. „Novoje Vremja“ misli, da se bodo mej Rusijo in Abesinijo ustanovile podobne razmere, kakor so mej Rusijo in Črnogoro.

V **pruskem** deželnem zboru začela se je včeraj debata o protipoljskem predlogu. Galerije bile so polne dolgo poprej, predno se je začelo zborovanje. Zbornica bila je skoro polnoštevilna. Rauchhaupt je utemeljeval protipoljski predlog. Ko je še govoril, prišel je v zbornico knez Bismarck. To je zbornico jako presenetilo, kajti Bismarck že pet let ni bil v pruski zbornici poslancev. Mnogo narodnih liberalcev je ustalo, kar je vzbudilo veliko senzacijo. Rauchhaupt je trdil, da v mešovityh okrajih tudi v Avstriji in Rusiji slovanski živeli vedno nazaj potiska Nemce in da Prusija jako prizanesljivo postopa pri iztiranjih, čemur je manjšina ugovarjala. Govornik se je koncem izjavil, da mora zbornica poslancev strogo obsojati sklep državnega zbora. Za njim se je oglasil za besedo knez Bismarck. Bil je videti jako razburjen. Državni kancelar je začel razkladati, kako je Prusija pridobila poljske dežele in kake dolžnosti je prevzela. Kjer bi te dolžnosti nasprotovale praktičnim smotrom nemške narodne politike, se on zanje ne briga. Prebral je spomenico generala Grollmanna iz 1832 leta, v kateri se poljska „žlahta“ imenuje pravo zlo v deželi. Prusija je tako dolgo zaupala Poljakom, da so gibanja v 1846 in 1863 jo prisilile drugače postopati. Bismarck se pritožuje, da Nemci preveč obožujejo vse, kar je inozemskega, še celo Bonaparta so poveljevali tako, da zato ni noben coolo-

gišk izraz dovolj oster. Pritožuje se, da ga dolgo neso prav razumeli, da je imel težavo prodreti s svojim gaslom: kri in železo. Kar se tiče Rusije, pravi Bismarck, da sta za pokojnega carja bili dve stranki pri ruskem dvoru; protinemška z Gorčakovom na čelu in Prusiji prijazna, katero se je on prizadeval okrepčati. Slučajno je on 1870. leta bil izvedel, da je pruska opozicija imela neko tajno zvezo s francoskim poslanstvom v 1863. letu. Sicer pa on neče razkladati tajnosti te zveze. Boriti se je tedaj moral proti notranjim intrigam in škodoželjnosti inozemstva. Nazadnje je Pruse rešilo njim prijazno mišljenje lorda Russla. Težave v 1863. bile bi se še povečale, ker je bila trdna volja kraljeva, pogoditi se brez umešanja inozemstva z Avstrijo. Sanjarija, da bi se še kdaj obnovila Poljska, mora se razrušiti. Poljaki sedaj še vedno mislijo, da so Prusi le proti 24 urni odpovedi. Ako Poljaki mislijo v Nemčiji delati za poljsko stvar, tedaj jim on kliče z Gladstoneom: „Hands off“. Mari se Poljaki na skrivnem ne mislijo od nas odtrgati. More li kdo izmaj poslancev dati častno besedo, da on nema prav. Nadalje je Bismarck razkladal, kako bi se postopalo proti popoljčenju. Nazadnje je začel napadati večino državnega zbora. Dvajset sklepov državnega zbora ne bodo nič spremenilo naredb o iztiranjih, klical je. Takej opoziciji more se narediti konec. Če tako pojde, bode že on vedel, kaj mu je svetovati cesarju in zveznim knezom. Tak minister bil bi plašljivec, ki bi se ne upal v takem slučaju storiti, kar je treba in prevzeti odgovornosti. On bode že našel sredstva, da bode vladal brez državnega zbora, če drugače ne pojde.

Kakor se poroča iz Londona namerava **angleško** ministerstvo odstopiti, ker je dobilo v zbornici nezupnico. Gladstone bode poklican, da sestavi novo ministerstvo. Sicer bode pa Gladstone imel dovolj težav, ako se bode hotel obdržati na krmilu. Mej liberalci ni prave jednosti. Pri zadnjem glasovanju je vlada le zato za toliko glasov ostala v manjšini, ker je 76 Parnellovcev glasovalo z opozicijo. Gladstone se bode moral vedno ozirati na Irce, ako se bode hotel vzdržati. Na izjemne zakone na Irskem sedaj v Londonu že nekda nič več ne mislijo.

Dopisi.

Iz Gorice 27. januarja. (Obravnava o konfiskaciji „Soče.“ — Ajševska zadeva. — Še jedenkrat Gregorčičeva interpelacija. — Dr. Bizzaro in prof. Maionica.) Tedaj pet mesecev je potreboval g. državni pravnik, da je preštudiral ugovor zoper konfiskacijo „Soče“; pričakovati je bilo radi tega, da bode razprava temeljita, prepričevalna, tako da se vsak Slovenec ukloni pred razlogi gospoda državnega pravdnika ter nedvojbeno pripozna in spozna, da je naša okrožna sodnja res središče pravice in jednakopravnosti. Ni nam namen razmotrovati, kakšen utis je ona obravnava na nas naredila, konstatovati hočemo pa, da utis na „Sočinaga“ zagovornika, g. viteza dra. Tonklija, ni bil posebno ugoden, kajti ugovarjal je državnemu pravniku tako, da je njegove razloge popolnoma ovrgel, o čemer se vsakdo lahko prepriča iz obširnega popisa one obravnave v 4. št. „Soče“ iz dne 22. t. m. Vidi se pa, da tudi zagovornik dr. Tonkli ni sodnikov prepričal o neutemeljnosti pravnikovih razlogov, ker so ugovor zavrgli in konfiskacijo potrdili, a gospod zagovornik je takoj objavil priziv na višjo sodnijo.

Ta pravda je bila zanimiva še z drugih stališč, kajti po nji se je še le poizvedela uradna tajnost, da je preiskava zoper one mladeniče Goriške, ki so škandal v Ajševici izzvali, ustavljena, ter da se bode vendarle obravnava zoper Ajševske fante vršila. Zadeva vleče se že kot morska kača in govorilo se je, da bode vse zaspalo, sedaj vendar smemo biti prepričani, da pride vsa zadeva pred sodnijo in da pride tudi resnica na dan. Saj so že tako bili Ajševski fantje nemirni, ker so se bali, da bode stvar zaspala, sedaj bodo imeli priliko, da javno pred sodniki in pred vsem narodom povedo, kar vedo.

O znani interpelaciji dra. Gregorčiča, ki je pouzročila, da je gospod Valentin Devetak, bivši voditelj mestno-odrejeni sodniji, na lastno prošnjo svoje mesto ostavil in prestavljen bil k c. kr. okrožni sodniji, govori in piše se mnogo. Ž njo pečala se je tudi odvetniška komora, v kateri so nekateri gospodje odvetniki hoteli izreči g. Devetaku zaupnico, češ da je bil on po oni interpelaciji zadet; a kakor je že navada pri takih zadevah, so oni gospodje, ki so hoteli imenovanemu sodniku koristiti, ravno nasprotno dosegli. Jeden italijanskih odvetnikov se je odločno izrekel zoper zaupnico v odbo-rovi seji, ker je on sam tudi slišal pritožbe, kakoršne so bile v interpelaciji navedene, dostavlja-joč, da naj se fakta overžejo, ako neso istinita,

inače pa naj gospodje molčijo. To pa ni zadostovalo nekim gospodom, sklicali so še občni zbor odvetniške komore, da bi vendar prišli do zaželjene zaupnice; a k temu zboru ni menda nikdo prišel razen predsednika, tako da ni o izidu in zaupnici niti duha niti sluha več. Vse, kar se je dalo doseči v tej zadevi, bil je menda neizmerno surov, židovsko — nesramen osoben napad na dra. Gregorčiča v tukajšnjem „Corrieru“, o katerem smo že zadnjič poročali.

Do pravde mej doktorjem Bizzarom in profesorjem Maionico ne pride, kar je bilo vsakemu, kdor tukajšnje razmere natančno pozna, že a priori znano. Dr. Bizzaro preključuje svojo izjavo, ki je bila natisnena v „Rassegni“. Zanimiv je ta preključ v tem oziru, da profesor Maionica ne more tajiti, da ni prodajal izkopanih stvari, iz Ogleja v London, poudarja se le, da je bil v to pooblaščen. Tudi prav!

Iz Trsta 24. januarja. [Izv. dop.] (Volitve v mestni in deželni zbor Tržaški.) (Konec.) O volitvi mestnih očetov, zastopnikov II. volilnega razreda ni nič posebnega omeniti. Že od nekaj je bil ta razred neizpodbita svojina progressovske stranke. Večinoma odločujejo odvetniki, katerih je na preostajanje v Trstu. Associazione Politica se ve da je tudi za ta razred postavila kandidate že zaradi lepšega, če prav se nikdo ni nadejal najmanjšega uspeha. Nasledek temu je bil, da so se progressovci bolj oživeli in tudi v tem nikdar njim izpodbitem razredu za volitve svojih kandidatov zanimali.

Vseh volilcev v tem razredu je 372. Izmej njih le 21 ni vzelo glasovnic. Volitve se je dejanski udeležilo 313 volilcev t. j. le 38 ni izpolnilo svoje državljanske dolžnosti. Izmej oddanih in veljavnih glasovnic je bilo 199 kompaktnih za progressovske kandidate in komaj 79 za kandidate Associazione Pol., 32 glasovnic z mešanimi kandidati in 3 so bile prazne. Konečni izid volitve je bil, da so izvoljeni progressovski kandidati dobili po 225 do 209 glasov. Pri zadnjih volitvah leta 1882 so izvoljeni progressovci dobili le po 187 do 155 glasov.

Kar je prej rečenega o drugem volilnem razredu, velja tudi za prvi volilni razred Tržaških bogatinov z opombo, da v tem razredu so navadno konservativci, vladni možje gospodovali. Navadno so pa ti možje tako volili, da izvoljenci neso bili ne tič ne miš, ali pa so po kakem kompromisu volili zmerne moze, katerih je bilo 6 izvoljencev jedne stranke, ostalih šestero pa druge nasprotne stranke. Takrat se naravnost ni toliko delalo na to, kajti obe stranki sta za prvi razred tudi proglasili svoje posebne kandidate in zanje tudi na vse kriplje delali. Nekaj prav smešnih povestic bi vedel navesti o moledovanju glasov za te kandidate. Tam v veliki trgovski hiši prišla sta zaporedoma dva odvetnika moledovat glasov obeh gospodarjev. „Mi Slovani smo vsi,“ pravi eden odvetniku, „mi Slovani smo vsi za Progresso; kdo bi glasoval za Associazione politica, ki tako sramotno propada in Slovane neče priznavati, da so tu odločilen faktor!“ „Migho detto, migho detto“ in tako je migal odvetnik, da ne delajo prav, da se sami pogrezajo; pa tega vender ne mislim, da bi vi za Progressovce glasovali. Kako je jeden glasoval, to je tajnost, katero bi le vohuni in ogleduhi izvohali, o drugem pa tu očitno povem, da ni šel volit, ker je izprevidel, kako globoko v blato je Associazione Politica zavozila. Mož je pošten Avstrijec po tudi Slovan, kateremu se gnjusi, da se italijanski živelj preveč goji.

Rekel sem, da se je od obeh stranij na vse kriplje delalo za nasvetovane kandidate. To se tudi kaže v številih. Vseh volilcev tega razreda je bilo 250, mej temi sta dva konsorta (Slovana) per ordine superiore v volilni imenik upisana. Glasilnice je dobilo jih 228. Od teh se je volitve dejansko udeležilo 206. Izmej oddanih glasilnic jih je bilo 72 kompaktnih za progressovske kandidate in le 70 za konservativne kandidate Associazione Polit. 64 glasovnic pa je imelo mešane kandidate. Konečni izid je bil, da je v tem razredu vsaj 10 kandidatov zbežan Associazione Pol. prodrlo s 120 do 106 glasov. Dva kandidata sta pa izmej Progressovcev prodrli in jeden celo z največjo večino glasov (120). Ta prikazen v razredu največjih bogatinov sili nehote človeka k premišljevanju. Stranki sta se z vso strastjo merili, in tudi v tem razredu Irredenta prodira. To je nepričakovano, še dosta bolj nepričakovano, nego pobitje v tretjem uradniškem volilnem razredu. Kdor ni gluha lahko sliši,

kdor ni slep, lahko vidi, kdor roke ima, lahko otipa. Naloga osrednji vladi je zatreči ta nadaljni razvitek, popraviti, kar se je zgrešilo in popačilo.

Ko bi vam nameraval celo knjižuro napisati, pojasnoval bi nadalje prijavljena števila o ravno kar dovršenih volitvah v mestni in deželni zbor Tržaški. Povedal bi vam na široko in dolgo, kako strastno sta se nasprotni stranki tedne in tedne, mesece in mesece zaradi teh volitev pobijali. Plačani in najeti časniki so konservativcem, vladni stranki, s svojo slepo strastjo več škodili nego nasprotni progressovski stranki, katero so spodbijali in uničiti nameravali. In koliko denarjev se je na obeh straneh potrosilo za časnike. Celó mirni in zmerni „Cittadino“ se je dal ujeti na limance. Pa dva tisočaka je precej drobiža za šest ali osem člankov, naj bodo še bolj osoljeni.

Velikanski poraz pri volitvi je sozakovila tudi nesrečna izvolitev kandidatov, zlasti za IV. in III. volilni razred. Je li previdno in prebrisano, če je mej kandidati oseba, o katerej nasprotni listi uradne obsodbe zaradi jako nečastnih stvari (da so mileje nego mogoče izrazim) prijavljajo? Ali jo to modro, če na više povelje [kandidate] nastopajo, o katerih celo pravi in odkritosrčni privrženci njih stranke nič vedeti nečejo? Pa vse to in na stotine drugih vprašanj prepuščam čitateljem in prijatelju v Pulji.

Volitve v slovenski okolici zvršile so se v obče dobro. Kolikor zanesljive so številke, katere sem precej danes po dokončane volitvi — sedaj v noč nabral, volili so vrli okoličani tako le: V II. volilnem okraju se je udeležilo volitve 201 in izmej teh je 183 volilo Edinostnega kan. Kluna. V III. volilnem okr. je volilo 273 mož in izvoljen je Edinostni kand. Na dlišek s 332 glasovi. V IV. volilni okr. je volilo 234 mož in Edinostni kand. Abram je izvoljen s 189 glasi. V V. volilnem okr. je volilo 361 mož in izvoljen je Edinostni kand. Živic z 203 glasovi. V VI. volilni okr. je izmej 200 volilcev 180 izvolilo Edin. kand. Nabergoja, starost in vodjo slov. poslancev v vrli okolici. Živelj narodni poslanci! živelj neomahljivi volilci.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerašnja številka našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnništvo zaradi dopisa iz Trsta, v katerem se je razpravljalo o zadnjih volitvah. Današnjemu listu dali smo pol pole priloge.

— (Posnemanja vredno.) Občesposťovani rodoljub, g. Ivan Vilhar, veletržec v Ljubljani, pristopil je h „Glasbeni Matici“ kot ustanovnik.

— (Diner pri deželnem glavarju g. grofu Thurnu) bil je včera ob 2. uri popoldne. Povabljeni so bili gg.: deželni predsednik baron Winkler, Fcm. Rheinländer, general Groler, žandarmerijski komandant Gramposchiz, mestni župan Grasselli, deželne sodnije predsednik Kočevkar, državni pravdnik Persche, fin. nadsvetnik Račič, trgovinske zbornice predsednik Kušar in deželni odborniki Deschman, Detela, Murnik in dr. Vošnjak.

— (Schärfere Tonart“) mora sedaj čuti tudi že tukajšnje filharmonično društvo. Ker društveni pevovodja g. Zührer ni prišel na „kneipo“ nemških turnarjev v Silvestrov večer, da bi bil vodil zbor in baje zaradi dveh ultra-nemških pesnij, ki ste bili na programu, izstopilo je nad deset pevcev-turnarjev, na čelu njim znani profesor Binder, učitelj šulferajnske šole Uhl itd. iz filharmoničnega društva. Vsled tega „štrajka“ prišel je društveni ravnatelj dr. Keesbacher, ki je praznoval včera svojo srebrno poroko ob namenjeno podoknico, ker je število filharmoničnih pevcev sedaj prepičlo, da bi mogli javno nastopiti. Profesor Binder razvija se vedno bolj kot „enfant terrible.“

— (Umrl) je včera zjutraj ob 2. uri v Zemunu dr. Jovan Subotić, poslanec v zboru hrvatskem in odličan pesnik srbski. Spisal je mnogo ličnih pesnij, epos „Stjepan Dečanski“ in več dram, mej kojimi je omeniti „Zvonimir“ in „Bodin“. Pred kratkim praznoval je 50 letnico svojega pisateljevanja.

— (Umrl) je v torek g. Ivan Lamovec, bivši trgovec, večletni član pevskega zbora, jedva 27 let star. Lahka mu zemlja!

— (Umrl) je včera zvečer ob 6. uri gosp. Josip Ermacora, umeteljni vrtnar v Ljubljani.

— (Zabavni večer) pisateljskega podpor-nega društva je jutri zvečer ob 8. uri. Predsedoval bo dr. Josip Starč.

— (Pomnoženi odbor za Sokolovo maskarado) imel je v sredo sejo, pri kateri so se dogovorile in sklenile razne priprave za to veselico, katera bode tudi letos nadkrilila vse druge.

— („Rogača“) izšla je danes 3. številka, ki se odlikuje po dovtipni in šaljivi vsebini in po zares lepih izvirnih ilustracijah, kakeršnih še ni imel noben slovensk list. Ker si uredništvo resno prizadeva, da ustreže svojim naročnikom, priporočamo „Rogača“ prav toplo vsem narodnjakom in prijateljem humorja.

— („Slovenski čebelar in sadjerejec“) nastopil je svoj IV. tečaj, ter izdal prvo letošnjo številko s prav primerno in ukovito vsebino. Rečeni list pošilja se članom čebelarskega in sadjarskega društva za Kranjsko brezplačno, neudom pa za 1 gl. 30 kr. na leto.

— (Sijajni ples.) Odbor narodne čitalnice Ljubljanske opozarja še jedenkrat slovensko občinstvo na sijajni ples, ki ga priredi Ljubljanska čitalnica v svojih zgornjih prostorih v torek dné 2. februvarja na čast V. Vodniku. Delajo se velike priprave in odbor si obilo prizadeva, da bo ples v resnici sijajen. Ker pristopa nemajo izključljivo le društveniki, ampak tudi po [društveniki] upeljani gostje, ki plačajo po 1 gl. ustopenine, se je nadejati mnogobrojne udeležbe tudi od strani nedruštvenikov. Naj bi tedaj slovensko občinstvo te sijajne veselice ne preziralo!

— (V Ribnici) ustanovila se je podružnica sv. Cirila in Metoda. Podrobneje poročilo nam je obljubljeno.

— (Iz Braslovč) se nam piše: Tukaj se nameruje osnovati podružnica sv. Cirila in Metoda. Prihodnjo nedeljo dne 31. januarja t. l. ob 3. popoldne, o tej zadevi pogovor pri Blažetu v Rakovljah blizu Braslovč. Do sedaj je upisanih čez 55 udov. Vabi vse domoljube na pogovor

osnovalni odbor.

— (Razvrstitev dijakov „po zasluženju“) je odpravljena. Naučni minister doposlal je vsem deželnim šolskim oblastvom ukaz, da se v bodoče dijaki po gimnazijah in realkah nemajo več „locirati“, da ima torej v pričevanju odpasti „loka-cijsko“ število. Ta „iz pedagogičnih razlogov“ ukre-nena naredba bode profesorje rešila truda, ki so ga imeli pri tehtanju tacega zlata, bolje dijake bo pa užalila, ker svet ne bo takoj v njihovih pričevalih čital, da je še kdo slabši od njih.

— (Delavsko izobraževalno društvo) priredi v 7. dan februvarja v prostorih čitalnične restavracije delavski plesni venček, pri katerem bode svirala godba c. kr. pešpolka baron Kuhn št. 17. — Čisti dohodek namenjen je za izobraževalne namene tega društva. Ustopnina za osobo 30 kr., pri kasi 40 kr. Ustopnice se dobivajo v glavni trafiki in v trafiki v čitalničnem poslopi.

— (V Kastvu) kupili so tamošnji rodoljubi od gosp. Barkovića krasno in na lepem prostoru stoječo hišo, iz katere je prelep razgled na Primorje in na otoke, ter bodo v njej napravili svoj „Hrvatski dom“. Pred par dnevi bil je v tem vedno odlično narodnem mestu prvi shod „gospodarske zadruge“, ki že broji že 50 članov posestnikov. Predsednik tej zadrugi je deželni poslanec dr. M. Laginja, čegar ime nam je porok, da bode druga krepko napredovala. V 31. dan t. m. pa napravi „Hrvatska Čitaonica“ v Kastvu društveno zabavo s predstavo, petjem, tombolo in plesom. Čisti dohodek namenjen je dobrodelnim namenom.

— (Skala utrgala) se je v sredo pri drugi železniški stražnici pri Zagorji ob Savi in priletela je s toliko silo na železniško progo, da je 4 relse (šine) razbila in progo zasula. Zgodilo se je to pred 5. uro popoldne, kmalu potem, ko se je popoldanski vlak proti Zidanemu mostu odpeljal. Brzovlak ustavili so na postaji v Zagorji, kjer je skoro jedno uro čakal, da so tir potrebili in popravili. Da so se potniki preko mesta, kjer se je to zgodilo, v velikem strahu vozili, si vsakdo lahko misli.

— (Velik lov na „volka“) bil je pretekli teden v Št. Vidu na Dolenjskem. Prava „črna voj-ska“, oborožena s puškami, vilami, sekirami in drugim morilnim orodjem odpravila se je nad divjo zver. Sreča bila jim je mila, kajti kmalu zapazijo volka. Sprva spreletel je strah bojevitosti vrste, zdajci pa začno puške pokati, gost dim vali se v vzduh in kmalu je bitka dobljena. Od štirih krogelj zadet ob-ležal je krvolčni „volk“. Junaški lovci so smrtno zadetega potem s koli in vilami do dobrega ubili, po-

tem pa slovesno odpeljali v Rudolfovo, da potegnejo določeno nagrado. A v Rudolfovem povedali so jim, da je ubit volk—pes. In tako je tudi bilo. Posestnik ubitega volka-psa, mesar Ubelčan iz Št. Vida, je že tožbo uležil in zahteva 50 gld. odškodnine. To so bili dolgi obrazi! Kdaj pač pojdejo dotični lovci zopet na volka?

— (V Šent Vidu pri Zatičini) ustanovila se je prostovoljna požarna bramba. Pravila so že potrjena.

— (Vabilo) k 4 rednemu občnemu zboru „Kmetijske posojilnice Ljubljanske okolice“ v Ljubljani, kateri bode dne 2. februarja 1886 ob 10 uri zjutraj v društveni pisarni. Dnevni red: 1. Nagovor ravnatelja. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo nadzorstvenega odbora. 4. Volitev ravnateljskega odbora in sicer: a) ravnatelja, b) blagajnika, c) kontrolorja in d) 2 namestnikov. e) Volitev 3 članov v nadzorstveni odbor. 5. Predlogi društvenikov.

— (Čitalnica v Kranji) priredi v 2. dan februarja v lastnih prostorih Vodnikov ples, ki prične ob 8. uri zvečer.

— (Vabilo) k veselici, katero priredi gasilno društvo Borovniško dne 31. januarja 1886 v prostorih Josipa Koširja. Program: 1. Pozdrav. 2. Tombola. 3. Šaljivo berilo. 4. Petje. 5. Komični prizor „Piskrovezec“. 6. Godba in ples. Ustopenina: za ude prosti, za neude 30 kr. Začetek ob 6 uri.

— (Narodno bralno društvo v Dolu) pri Zalogu ima svoj občni zbor 2. februarja ter priredi ravno na ta dan veselico. Program: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Igra na Ariston. 3. Tombola. 4. Petje, mešan zbor. 5. Ples. Začetek ob 7 uri zvečer. Ustopenina za osobo 10 kr. K tej veselici uljudno vabi odbor.

— (Posojilnica v Celji) imela je v 24. dan t. m. svoj občni zbor. Ker je prejšnji načelnik g. Miha Vošnjak odločno izrekel, da ne more več prevzeti posla načelnika, ker je kot državni in deželni poslanec več ko pol leta odsoten, izvolil se je za načelnikom g. dr. Josip Serneec z vsemi razen svojega glasa. Kot odborniki izvoljeni so bili gg.: Fran Janež, trgovec, dr. Ludovik Filipič, odvetnik, Lovro Baš, c. kr. notar, Jožef Žičkar, vikar, prof. Davorin Valenčak, dr. Josip Vrečko, drd. Ivan Dečko, odvetn. kand. in Janez Zupanc, posestnik; vsi v Celji. V nadzorništvo so bili izvoljeni g. Miha Vošnjak, kot predsednik, nadalje gg. prof. Ivan Krušic, Dragotin Vanič, trgovec, vsi v Celji, g. dr. Gustav Ipavic, zdravnik v Št. Juriji na južni železnici in g. Fran Skaza, posestnik v Šmarji.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 29. januarja. Najvišje kot kasacijsko sodišče zavrglo je ničnost pritožbe, katero je bil uležil M. Jonko proti sodbi v znani pravdi z urednikom „Slovenskega Naroda“.

Dunaj 26. januarja. Zahtevi Slovencev, da bi jih v parlamentski komisiji desnice eden član zastopal, se bode ustreglo in se bode dr. Poklukar ali pa dr. Tonkli v to komisijo odposlal.

Dunaj 29. januarja. Včerajšnji dvorski ples imel je običajno sijajno lice. Krasno oklepana ceremonijska dvorana že ob 8. uri napolnjena polna. Ob 9. uri došel je ves dvor. Cesar in cesarica sta poprej vsprejemala mnogo-brojno se predstavljajoče. Takoj po prihodu dvora pričel je ples. Nadvojvodinja Marija Valerija, ki je prvič došla, udeleževala se je plesa z nadvojvodo Franom Salvatorjem. Cesar nagovoril je več dostojanstvenikov, mej njimi grofa Taaffe-a in namestnika Kraus-a. Po prvi četvrtki odšel je dvor. Sijajna svečanost končala je malo pred polnočjo.

Dunaj 28. januarja. „Pol. Correspondenz“ javlja: Jutri ali pojutrišnjem dospelo bode brodovje vseh evropskih vlastij v zaliv pri Sudi na otoku Kreti. Angleški kabinet je že odposlal dotična povelja in dobil od drugih kabinetov naznanilo, da so že tudi povelja odposlali. To evropsko brodovje bode sestavljeno iz kakih 20 ladij.

Atene 28. jan. Kakor poroča „Agence Havas“, je včeraj na jedenkrat ministerstvo premenilo svoje mnenje. Izjavilo se je nekda, da se hoče udati volji Evrope. Ministerstvo bode vsaj še nekaj časa vodilo državne posle.

London 27. januarja. Danes popoldne bil je ministerski svet in ukrenilo se je, da ministerstvo odstopi. Ta ukrep se je takoj kraljici naznanil.

Madrid 20. januarja. Vojaško sodišče obsodilo je vojvodo Seviljskega na osemletno ječo.

Rodez 27. januarja. V rudnikih v Decazeville (dep. Aveyron) je 2000 delavcev delo ustavilo. Ravnatelj vrgli so skozi okno na ulico, kjer ga je množica z nogami teptala, da je kmalu potem umrl. Sedem sto vojakov odposlali so v Decazeville, da naredo mir. Izgredi so nastali zaradi prepiche mezde.

Razne vesti.

* (Neposredni davki Dunajskega mesta.) V zadnjem četrtletju m. l. plačali so meščani avstrijske prestolnice pri mestni davkarji 8.723.556 gld. 55½ kr. neposrednih davkov in sicer: državnih davkov 4.836.415 gld. 72½ kr. deželnih doklad 1.005.057 „ 81½ „ mestnih doklad 2.845.780 „ 88½ „ doneskov za prodajalniško stražo 14.230 „ 25 „ za trgovsko zbornico 6.685 „ 69½ „ in za obrtno šolo 15.386 „ 18½ „ Od te uplačane vsote razyrsti se na zemljiški davek z dokladami vred 8.002 gld. 82½ kr. hišni najemniški davek z dokladami vred 5.337.948 „ 42½ „ obrtnarino z dokladami vred dohodarino z dokladami vred 2.695.008 „ 51½ „ globe 5.154 „ 69 „ državne zamudne obresti 21.042 „ 08 „ mestne zamudne obresti 5.411 „ 53 „ terjalne pristojbine 18.631 „ 65 „ vkupe 8.723.556 gld. 55½ kr.

V prvih treh četrtletjih m. l. vrgli so neposredni davki 26.463.098 „ 20 „ tedaj celo leto 1885 35.186.654 gld. 75½ kr. Prejšnje leto pa se je pri mestni davkarji Dunajske uplačalo 35.254.779 „ 09 „ torej 1885. leta manj za 68.124 gld. 33½ kr.

* (10 milijonov ponarejenih bankovcev.) Iz Rima se brzojavlja: V Kataniji, Palermo in v Cagliariju zaprli so nad 30 oseb, ki so ponarejali bankovce. V Kataniji zasegli so tiskovni stroj in za 10 milijonov ponarejenih bankovcev.

* (Gospod poslovođa.) Pred kakima dvema letoma ustopil je mladenič Ernest Lamotte kot poslovođa pri bogatem Pariškem tovarnarji Dubet. Mladi in lepi mož bil je jako nadarjen, razumen in izredno marljiv delavec, v družbi prijeten in duhovit, svojemu gospodarju zvest in popolnem udan služabnik. Vro poslovanje, izomika, lepe kreposti, skromnost, sploh vse na brdkem poslovođji priljubilo se je kmalu Dubetu toliko, da mu je dovolil ustop v svojo družino ter mu nekega dne celo svojo jedino hčer ponudil v zakon. „Že nekaj časa sem,“ dejal tovarnar Ernestu, „opazujem, da Vas moja hči ljubi, da ji Vi neizrečno dopadate. Ako Vam je všeč, predragi gospod Ernest, vzemite jo za svojo soprogo. Z njeno precejšnjo doto lahko postanete družabnik pri mojem podjetju.“ Ernest Lamotte obledel, potem pa žalostno vpraša: „Ali ste bili zares zadovoljni z mano?“ „Gotovo,“ odvrne nejevoljno Dubet, „sicer bi Vam ne ponujal svoje jedine hčere za soprogo. Torej, urno na dan z besedo!“ „Ne gre, ne bo šlo; to je nemogoče, gospod Dubet. Jaz nesem Ernest, jaz sem . . . Ernestina.“ — „Tedaj maska!“ se osorno huduje gospodar nad poslovođjo. „Kaj ste nameravali s tem? Povejte, govorite!“ „Jaz nimam skrbiti,“ se bojazljivo opravičuje vrla gospica, „samo za se, marveč tudi za svojo iskreno ljubljeno mater. Kot šibka deklica pa ne bi bila dobivala niti polovice, kaj pravim, niti jedne desetinke dosedanje svoje plače. Zaupanje in ljubezen pa sem zamogla uživati pri Vas le kot moški poslovođa.“ „Hvaležne hčerke ljubezen do svoje matere gane Dubetu srce, mu razjasni nagubančeno in mračno čelo, da naglo reče: „Iz svoje rodbine Vas, preljuba Ernestina, vkljub tej nepriliki ne morem odpustiti. Ker nikakor nečete in ne morete biti soproga mojej hčeri, bodejte jej vsaj mačeha.“ Slednjo ponudbo vsprejel je poslovođa radostnim srcem. — Da sta se kdaj zaljubili mati in hči v jednega in istega ljubimca, je že stara reč, da sta pa postala tekmeča oče in hči, je gotovo kaj novega vsaj nam, če že ne izvirnim in podjetnim Francozom.

Poslano.*)

Iz Spodnje Šiške 25. januarja.

Prosim Vas, gospod urednik, da mi dovolite še jedenkrat prostora v Vašem cenjenem listu, da odgovorim na včerajšnjo notico „Šiška in Ljubljana“

*) Za objavljenja pod to rubriko odklanja uredništvo odgovornost.

in popravim dejanske neresničnosti, ki se nahajajo v njej.

Vem, da bi radi videli, da bi se ta pravda že končala, a če pomislite, da je ta pravda mej dvema občinama od prvega začetka vršila se javno, če pomislite, da je mestna občina Ljubljanska imela za zastopanje svojih nazorov na razpolaganje deželni odbor, dočim se je naša občina dosedaj samo imela upirati le na Vašo nepristranost, prepričan sem, da tudi sedaj ne bode odrekli nepristranosti slabemu — zatiranemu, ker pokazali ste svoje dni, da so pravici zmirom odprti prostori Vašega lista.

V notici „Šiška in Ljubljana“ trdi gospod pisalec, da je občinski odbor Šišenski sam kriv, ako se bode utelovljenje izvršilo brez odškodovanja. To izvaja iz tega, ker se ni hotel od začetka niti poravnati, pozneje je pa zahteval tako veliko svoto, da je bilo mesto primorano pretrgati vsako daljše pogajanje.

Ta stavek ni nikakor resničen, ker odbor Spodnješišenske občine še dosedaj ni imenoval svote odškodnine, katero zahteva, pač pa se je izrazil v ulogi na deželni zbor, da prosi, da bi deželni odbor posredoval mej občinama in napotil zastopništva obeh da se potom sporazumljenja poravnata. Res je pa tudi dostavil, da nikakor ne more privoliti v polni odstop vseh zahtevanih parcel in da je voljan le proti odškodnini pogajanja pričeti. Ako bode potem ta svota majhna ali velika, razsodilo bi se iz dejanskih dohodkov, katere ima občina dosedaj in katere bode eventualno imela, in to stališče zdi se mi jedino pravo in pošteno. Ker pa deželni odbor vsled poročila gospodarskega odseka ni uvaževal tega, sklenila se je postava, ki nikake odškodnine ne določuje ne občini Šišenski, ne privatnim, ki bodo vsled odstopa silno zadeti, pred vsem pa posestnik Kolizeja gosp. Withalm, katerega bi spravil ta sklep, ako bi se uresničil, ob polovico njegovega dosedanjega premoženja.

Jaz sem popolnem prepričan, da ministerstvo te postave po sedanjem zapopadku ne more in ne sme priporočati presvitlemu cesarju v potrjenje, kajti vsa dosedanja prava bi se vsled tega predru-gačilo. Ali je iz državnih, deželnih in tudi mestnih interesov neobhodno potrebno, da se odstopi ta del Šišenskega sveta Ljubljanskemu mestu in ali je sploh to stvar primerjati silni potrebi, katera odločno zahteva premembe, ko svoje dni železnica?

V deželnem zboru se je poudarjalo, da občina Šišenska premalo stori za javno varnost in ta uzrok se je kot glavni steber vseh dokazil za utelovljenje dosledno rabil. Poglejmo si stvar natančneje, pogledimo, če je to opravičeno. Šiška ima tri žandarme za 1600 svojih prebivalcev, mesto pa 13 javnih policistov za 25.000 duš! Kaj dokazuje ta razmera? Li ni sijajen dokaz, da je Šiška glede javnih stražnikov veliko bolj oskrbljena kakor mesto? Če se pa vse jedno meni, da to ne zadostuje, je pa dolžnost deželnega odbora oziroma deželne vlade, da sili občino, da si še več javnih stražnikov preskrbi, nikakor pa ne gre iz tega sklepati, da ker jih sedaj nema, je sploh nezmožna jih kedaj imeti.

Če bi se res smelo tako postopati in če bi res ta postava brez vsake odškodnine zadetimi, zadobila najvišjo sankcijo, čestitati bi moral le dvakrat Ljubljanskemu mestu, kajti to bi bil velikanski privilegij, katerega bi tudi Ljubljanski mestni zastop izvrševati ne zamudil, opiraje se ravno na ta slučaj glede Šiške.

Vzemimo le jedno primero.

Vsakdo bode pripoznal, da ima Ljubljana, nekaj jako ozkih in kljukastih ulic, da manka prehodov itd. Kake težave ima sedaj magistrat, predno se s kakim lastnikom zemljišča ali hiše pogodi za odškodnino. Ako bi se pa potrdil ta princip, ki se hoče porabiti proti Šiški, kako bi mesto labkотно napravljalo ravne ulice, široke trge in obširne nasade in to brez vsake odškodnine. Mislimo si le, kako bi se potem postopalo z gosp. Auer-om, katerega stara hiša res zelo moli v ulico in močno prehod zapira na najživahnejši kraj v Ljubljani, v „Zvezdo“. Nič drugega ne bi bilo treba, ko magistrat bi ga vprašal, hočeš odstopiti ali nečeš. Če bi rekel: nečem, predlagala bi se postava v deželnem zboru, načelnik gospodarskega odseka župan Grasselli bi ustal in rekel: Gospoda slavna, iz policijskih ozirov in iz ozirov oklepanja in razširjenja glavnega mesta je to neobhodno potreba, prostor se mora odstopiti. Ker pa ta „mogotec“ neče naše ponudbe vsprejeti, sedaj pa sklenimo postaviti, da mora, in za kazeno ne dobi nič odškodnine. Poročevalec bode temu pritrdil rekoč, da je gospod Auer bogat in da gre tedaj stvar „spielend“. In tako bode šlo, kakor je šlo pri Šiški in s tistimi dokazili, a la „mogotec“ in „bogat“ in kar je največ vredno brez odškodnine.

No, hvala Bogu, dosedaj še nemamo tega prava, dosedaj še velja načelo, ako občekoristni oziri odločno zahtevajo, da se kak prostor odvzame, kaka hiša poruši in če se lastnik trdovratno brani od odstopa ali privoljenja in ako se mejsebojno ne morejo pogoditi, ceni se postavnim potom odškodnina in pri tem obvelja. Tako

je bilo dosedaj in zanaprej? Ubogi posestniki Ljubljanski, kateri nimate hiš v stavbeni črti!

H koncu notice „Šiška in Ljubljana“ pa: Če se bodete pa Vi Ljubljanski posestniki javno pritoževali, kakor smo se mi Šiškarji, pisalo se Vam bode v odgovor: — „Po takem je vidno, da se vse sedanje pritožbe (tega in tega) neopravičene. Deželni zbor pa je z dotičnim svojim sklepom dokazal, da mu je mar za razvoj in napredek deželnega glavnega mesta in k temu mu mora vsak slovenski rodoljub čestitati“.

Nikdo Vam ne bode verjel, da ste pravi domoljubi, da ste dali veliko za „Narodni dom“, ki bode kinčal belo Ljubljano, kakor smo nabrali mi domoljubni Šiškarji v ta namen, blagajnik „Narodnega doma“ bi znal povedati, da nobena vas na Slovenskem ne toliko, — vse zastoj, Vi deželnemu zboru na storjenem sklepu ne bodete mogli „čestitati“, ergo neste „pravi slovenski rodoljubi“.

Jasno je! Ali kali? P.

Ljudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor cereno sredstvo proti trganji po udih, ranah, oteklinah in ulcib. Cena steklenice 80 kr. Vsak dan razpošilja po pošti povzetki A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preperat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (20—1)

Tujci:

27. januarja.

Pri stenu: Mainé iz Amerike. — Moissman z Dunaja. — Ziermann iz Pragerskega. — Brauner z Dunaja. — Jerše iz Postojne.

Pri stenu: Messner z Dunaja. — Schnapek, Petrovič iz Hrvatskega. — Königstein z Dunaja. — Pollak iz Budimpešte. — Weiss z Dunaja.

Pri cesarji avstrijskem: Schwarz iz Grada.

Umrli so v Ljubljani:

26. januarja: Marijana Inglić, gostija, 68 let, Karlovska cesta št. 14, za vodenico. — Aleksander Nekrep, trgovčev sin, 12 let, Spitalske ulice št. 9, za jetiko. — Janez Lamovec, trgovec, 27 let, Kravja dolina št. 11, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
27. jan.	7. zjutraj	732-23 mm.	2-0° C	sl. svz.	obl.	
	2. pop.	732-87 mm.	5-0° C	sl. svz.	d. jas.	0-00 mm.
	9. zvečer	733-99 mm.	2-6° C	sl. svz.	obl.	
28. jan.	7. zjutraj	734-11 mm.	1-6° C	brezv.	megla	0-80 mm.
	2. pop.	734-49 mm.	4-4° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	734-49 mm.	2-6° C	brezv.	megla	dežja.

Srednja temperatura 3-2° in 2-9°, za 4-6° in 4-2° nad normalom.

Dunajska borza

dné 29. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo)

Papirna renta	84 gld. 15 kr.
Srebrna renta	84 „ 25 „
Zlata renta	112 „ „
5% marca renta	101 „ 25 „
Akcijske rente	868 „ „
Kreditne rente	29 „ 90 „
London	126 „ 20 „
Srebro	— „ „
Napol.	10 „ „
C. kr. cekini	5 „ 93 „
Nemške m. k.	1 „ 93 „
4% državne rente iz l. 1854	250 gld. 123 „
Državne rente iz l. 1862	100 gld. 170 „
Ogrska renta	101 „ 35 „
Papirna renta	92 „ 90 „
5% državne rente iz l. 1854	101 „ „
Dunavske rente	100 gld. 116 „
Zemlj. ob. avst. 4% zlati	126 „ „
Prior. oblig. Elzabete zapad. železnice	115 „ 75 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ 75 „
Kreditne rente	100 gld. 176 „
Rudolfove rente	10 „ 19 „
Akcijske anglo-avst. banke	120 „ 115 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	202 „ 80 „

Pri graditeljskem podjetji **Munkács Beszklider-ske** železnice v **Munkácsu** na Gorenje Ogrskem dobé **dobri zidarji** za prekope in viadukte, vajeni **kamnoseki** za trdi peščenik in **delavci pri prsti in kamenji**, kateri delajo z železniškimi kolci, **skozi celo leto trajno in dobro plačano** delo. Ako potuje več kot 30 delavcev vkupe, dovoli se jim znižana cena na avstro-ogerskih železnica. (56—1)

Fritz Müller.

Prodaja posestva oziroma oddaja v najem.

V trgu **Šmarje** pri **Jelšah** na Spodnjem Štajerskem odda se takoj zaradi smrti z ugodnimi pogoji **v najem**, oziroma **proda** pritična **hiša** s predhišjem z opeko kritim, s 3 velikimi sobami, kuhinjo, vinsko in zelenjavsko kletjo in podstrešjem ter sobico pod streho. Pri hiši je kolarnica z majhno mesarico, hlevi, 2 vira, pokrito kegljišče in prostor, ki meri 152□, dve njivi s 1147□, travnik s 101□ in pašnik s 132□.

Ta hiša, v kateri je bila poprej strojarinja in sedaj že več let gostilna, je pripravna tudi za vsako drugo podjeto.

Kaj več pove: gospod **Josef Wagner** v **Šmarji** pri **Jelšah** in gospod **F. M. Regoršček** v **Ljubljani**. (52)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Zahvala.

Za mnogo dokazov milega sočutja o boleznih in smrti našega ljubljanskega sina, oziroma brata in svaka, gospoda

IVANA LAMOVCA,

ter za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu, potem gospodom pevcem čitalnice Ljubljanske za nagrobnice, gospodom svetleem in pokloniteljem lepih vencev izrekamo najtoplejšo zahvalo.

(58) Zalujoča rodbina.

Št. 1192

(40—3)

Razglas.

Mestni magistrat naznanja:

1. da so imeniki k letošnjemu novačenju poklicanih, v letih 1863, 1864, 1865 in 1866 rojenih domačih mladeničev dogotovljeni in pri magistratu od 23. januarja do 6. februarja t. l. razpoloženi, da jih vsak lahko pregleda in

a) ko bi kdo izpuščen ali pa napačno vpisan bil, to naznani;

b) zoper reklamacije novačenju podvrženih ali zoper njih prošnje za oprostitev od dejanske službe ugovarja in te ugovore tudi dokaže.

Potem objavlja magistrat:

2. da bode srečkanje novačenju podvrženih mladeničev

I. razreda letos v 8. dan februarja ob 9. uri dopoldne

v mestni dvorani, in da je vsakemu dovoljeno, udeležiti se srečkanja.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dné 19. januarja 1886.

Župana namestnik: Vončina.

Trgovski pomočnik,

24 let star, kateri je že dalj časa v službi v neke večje prodajalnice mešanega blaga in dežel h pridelkov, želi do dne 1. avgusta t. l. priti h kakoj vdovi kot poslovni vodja, trgovski pomočnik ali pa kam kot magaziner. — Pisma pod št. 7 na upravnitvo „Slovenskega Naroda“. (54—1)

CHAMPAGNE
AYALA & Co.
Glavna zaloga v Ljubljani pri
g. PETER LASSNIK-u.
Varstvena znamka.

Izvrstna, dobra in velik dobiček noseča tovarniška obrt prodaja se na Dunaji

rodinskih razmer z ugodnimi pogoji. Strokovnjakega znanja ni treba. Kateri želé kupiti, se tudi lahko osobno prepričajo o njenem stanju. Ponudbe pod št. 745 na upravnitvo tega lista, da jih dalje odločite. (41—3)

VIZITNICE

priporoča

„Narodna Tiskarna“

po nizkeje ceni.

Razprodaja.

Oskrbištvu konkurznega imetja firme C. Golob in dr. na Vrhniki razprodaja v večjih in manjših oddelkih

različno in mnogovrstno manufakturno, špecerijsko in železno blago, milo, sveče in loj, med in druge tvarine, prodajalno, gospodarsko in pahišno orodje.

Kdor se hoče udeležiti te razprodaje, naj blagovoli obrniti se do gosp. Karola Mayer-ja, trgovca na Vrhniki.

V Ljubljani, 29. januarja 1886.

(55—1)

Oskrbištvu konkurznega imetja.

Čujte in čudite se! 12.500 kosov ogrinjal za dame,

popolnem zadosti velika tudi za največjo damo, v vseh modnih barvah, rujavih, sivih, črnih, rdečih, modrih, belih, škotskih in turških itd., prodaja se po goldinar 1 goldinar

komad proti poštnemu povzetju, da se izprazni prostori.

Exporthaus „Zur Austria“, Wien,

Oberdöbling, Mariengasse 31.

(37—2)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

Reelni zaslužek.

Osobe vseh stanov morejo si brez velike zgube časa in brez kapitala in rizike 1-2000 gld. na leto na reelni način zaslužiti. (57—1)

Bankni zavod Bauer & Co., Amsterdam.

Za pisma na Holandsko stane porta 10 kr.

Za zimsko zdravljenje!

Nova napolnitev

medicinalnega

ribjega olja.

Pristno in jako zdravilno.

1 steklenica 60 kr., dvojne velikosti 1 gold.

Prodaja (674—12)

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Anchor parobrodna linija

iz Trsta v New-York naravnost.

Odhod v 1. in 15. dan vsakega meseca.

Veliki prvovrstni parniki te svetovnoznane v Avstriji jedino koncesijonirane linije vsprejemajo potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

Potniki naj se obrnejo na Gergolet & Pogliacco, glavne agente, Via de l' Arsenale šte. 2 v Trstu.

Dobivajo se tudi vožni listki za vsa mesta Zedinjenih držav po najnižjih cenah. (52—5)

Važno

za trpeče na prsih in plučah.

Neizborno potreben zoper kašelj, hripavost, zaslizenje, katar in ošlovski kašelj, za take, ki še čisto dobro in krepek glas, za škropljenje, kvičone, slabotne, bledične in krvirvene je

sok kranjskih planinskih zelišč,

s podfosorno kislim apnom in železom pomešan.

Lastni izdelek. Cena 56 kr.

Dobiva se v (673—12)

LEKARNI TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.